

1524. nov. 114. lib. 4.

del coll. Real dela Cmte de JESUS DE SALAMANCA y de la Abreia

Clibellus de beneficijs in curia va
cantibus per Joannem lup. d'pala-
cios ruinos decretorum doctorem:
regumq; consiliarium editus.

COLL. SOC. IESV SALM. EX DONO RIGVM.

Ad clemētissimū invictissimū et semper augustū cesarem

Ferdinandū quintus. Hispaniarum vtriusq; Siclie Hierusalē et insularū et p̄tinētio maris oceanī regem catholicum gloriosum ac felicissimum; Barbarumq; gentiū dominatorem. Joannes lup. de palacis riuos decretorum docet. Regiusq; consiliarius.

Rofecturo mibi olim ad romanā curiā ad p̄stā-

dam Julio secundo pontifici maximo obedientias; ex parte maiestatis vestre ac serenissime regine Elisabeth dulcissime coniugis. vnum inter alia veluti precipuum inuicgebatur; videlicet q̄ apud summū pontificē multipliciter instarem; totisq; viribus illi suaderē: vt de dignitatibus alijsq; beneficijs in curia vacantib; quorum presentatio ad regiam maiestatem p̄estrām expectabat: absq; eorum presentatione minime p̄uidet; si damnata et cōmoda ide sperata vitare cupiebat. Preceperat item mibi gloriola illa regina q̄ ad hanc rem opportuna et necessaria p̄uidet; eaq; litteris mandarem; sueq; traderē maestati. Nos enim erat illi; vt omnia suo nomine alicui gerēda; cuiuscumq; generis foret; per prius videre: et vt ita dicam palpare: vt si quid in censuram caderet; castigaretur. Ego vero rei difficultatē regineq; grauitatem agnoscens; tremebundus recusare tētavī; sed nō potui eius manū effugere. Tanta quippe erat illi in iubēdo grauitas; tantusq; in loquendo lepor; qd nulla vis animi; nullaq; potentia; nisi ad parēdum relinquebat. Parvi itaq; eiusq; mandatis acquieuit; et opusculum istud ad finē vsc; perdixi. Cūq; illud felicissime regine offerre voluisse; ad morte infirmata est; et post pauca diem clausit extremum. Quapropter res ipa tanq; infecta apud me mansit; et velut inutilē et ne glectam inter alia opusculorum meoū fragmenta reposui. ibiq; diu latere permisi. Cū vero postea vrgens necessitas fragmenta ipa perquirere coegisset; opusculū ipm beate regine dedicatū offendit. Quem oculi legere et lachrymari sumul ceperūt. Quia vulnus qd catholice regine obitus cordi nostro iniecerat; et opusculi lectioē renouatus est; et ne quoties legerem idipm nobis contingret; neve infortunatum opus pdiret in publicū; igni tradendum pluries decreui. Quid enī infortunio operi nostro eueni potuit; quā post eum consumatum regiū maiestati sacratum. gloria inde sperata priuari; et in tenebras exteriores mitti. Num ista mecum agerem nienteq; revoluercim; parato iā ad incendium igne; ratio ex aduerso occurrit; que opinionem nostrā omnino delevit. Quis uis (inquit) aduersa libelli fortuna ignem iuste exposcat; vt de brachio suo mutius et cœuola recie poposcit. Sacre tamen regine meritat in agendis discretio et prouidentia que ex ipso libello patent; cōtrarium suadent. Quid enim laudabilis in muliere illa esse potuit (si mulierem nominare fas est) quam vt ea que in iure consistebat; ad romanūq; pontificem descrebantur; et legere et intelligere vellet; ac si illius rei solius sibi cura esset; et inoltro iam pridem tempore iuri operam dedisset. et rursus. Quid in ea sanctissima atq; salubris excogitari potuit; quam deum censurasq; timens; vt sue suorumq; subditorum saluti consuleret. ista litteris comprehendere inserit. His autem incutibilibus medijs victus; libēter substitit; et libellum ipsum incolunen et sanum reliqui. Ea itaq; felicissima regina que viuens vite principiū libello tradidit. Eadem postea vita functa; illuz ab incendio liberauit; Rodericum fidum limitata qui fidei hostes quos dū in humanis agebat; vincere solebat; eosdem mortuos similiter deuicit. In ipsius ergo regine gloriā perpetuam felicissimamq; recordationem; eundem libellum maiestati vestre offero; indubitanter sperans; quod propter eius diue regine infinita merita erit aliquādo proficuus. Et alcat sculpsit hōster decus.

¶ Libellus de beneficiis in curia vacantes : per Joannem Iap. de Palatio rutios decretorum doctorem regiumq; consiliarii editus.

facti nar-
ratio.

Actum su-
per quo iur; cō-
siliū petitur ta-
le ē. Fernādus
et Elisabeth h̄y
spaniæ p̄trios
q; Sicilie; Ibie-
rusalē; et insula
rū maris ocea-
ni rex et regina dñi nři potētissimi; in re-
gnorū suorū ecclesijs cathedralibus; ac
nōnullis alijs: patronat⁹ ius h̄re noscū-
tur; eo q; ipoꝝ antecessores terrā de ini-
micorū fauic⁹ manu acceperit armata;
et tēpia solēnia ad cultū dñini necessa-
ria edificātes; dotib⁹ amplissimis dicta-
vere; insq; patronat⁹ quo ad p̄incipales
dignitates sibi reseruarūt in eis; quo in-
re hispaniæ reges hactenus vſi sunt; et
nemo in eisdē ecclesijs p̄ficebat; nisi ad
eoꝝ p̄sentationē; etiā si plati in romana
decederēt curia. Nūc vero roman⁹ pōti
sex nescit q̄ ratiōe duc⁹ dignitates aliquas
et platuras eoz p̄fert; qui in Rome degē-
sas vitas finiere; patronat⁹ inire neglecto
aliquib⁹ p̄serūt; datis sup hoc executori
alib⁹ līris; in contradictiones grāves censu-
ras et penas p̄tinēt⁹. Et quāp obtēpe
rūta et implemēto; regib⁹ regnoꝝ gra-
ue dānū et iniuria redūdere manifestū ē.
Quāobrē in iustissimi reges nři mādati
executioꝝ ipediūt; differiq; faciūt; do-
nec papa p̄sult⁹; veritatisq; p̄scius; aut a
se factū reuocet; aut secundā mittat iusſio-
nē. Cū verisimile nō sit eū cū tā grām re-
gū regniq; iactura et iniuria id velle; imo
ex falsa partis relationē vel iportūtate
fecisse. Et qm̄ bonarū mētiū ē ibi timere
culpā; vbi culpa nō reperit; christianissi-
mi reges nostri informari cupiūt; an per
huiusmodi executioꝝ spedimētū et dila-
tioneꝝ incidat in penas et cēluras in līris
executorialib⁹ p̄tētas et in eas q; in bullā

touis cene siliter p̄tinēt p̄tra eos q̄ līris
aplicis vel mādatis legatoꝝ et nūcioꝝ et
iudicū delegatoꝝ ḡrāz v̄l iusticiā p̄cernē
tib⁹; decretisq; sup eis et re iudicata seu
p̄cessib⁹ executorialib⁹; nō habito p̄mis
eoꝝ b̄nplacito et assensu; neue tabelliōes
et notarij sup huiusmodi līris et p̄cessib⁹
executorialib⁹ instrumēta seu acta p̄fice-
re; aut p̄fecta p̄ti cui⁹ iterest tradere sub
grauissimis penis p̄hibere; statuere seu
mādare p̄sumūt; et p̄tra dantes auxiliū;
p̄filiū vel fātorē. et si forsitan hec via nō vi-
deat tuta; quo nā mō sibi p̄uidcri p̄st
p̄tra hec et alia sibi mādata et monitoria
penalia que a sede applica quotidie emā-
nāt. tā sup collatioꝝ beneficioꝝ; q̄b sup
alijs reb⁹ ecclesiasticis; grāvissimas pe-
nas et cēluras cōtinēta.

¶ Id cuius dubij decisionēt aliq

S. f.
De potesta-
te pape.

tēda sunt ex qb⁹ plēmīstīma vberītīmāq; pape potestas maxime in b̄ficialib⁹ de-
mōstrabīt. Līm⁹ vir tute ab oib⁹ et p̄ola
parēdū et obtēperādū p̄ma p̄sideratiōe
videbat. Elayas q̄ppe. 29.c. de future ec-
clesie fūdamēto pdicēs ait. Ego mutā i
fundamētis syon; lapidē angularē pba-
tū; p̄ciosuz.i.in fundamēto fūdatuz. Qd
apis ad corinthios. 3. declarās dicit. Sū
damētū aliud nullū ponī pōt p̄ter id qd
positū ē; qd ē xps ielus. Habet trāſcripti
ue in. c. cū paulus. j. q. j. et in. c. veniēs. d
p̄slyte. nō bap. mi. et in. c. fundamēta. S
electio. li. 6. i. pn. Christ⁹ enī ē petra fūida
mētal. de qua dī zī Matthēi. 7. Fundata
enī erat supra petrā. Et qm̄ oportebat
ipm̄ mori p̄ redēptōe generis humāni:
et successōrē relinquere; viuēs adhuc; pe-
trū successōrē elegit; cui claves regni ce-
loꝝ dare p̄misit. Matthēi. 16. habet i.c.
in nouo testamēto. 21. di. 2 in. c. rogamus.
24. q. j. p̄misit aut; s̄z nō dedit. P̄m glo. i
d. c. in nouo. qm̄ subsistētē xpo pastore;
ali⁹ pastor vniuersalio p̄stituēd⁹ nō erat;
q; offendere articulus fidei q̄ dicit. Et
vnā scā ecclias. p̄to humāni qdē redē-
ptōe generis dū sumis celoꝝ ad yma mū
di descēdēt; et montē māde subiēt p̄pale;

tiōis. et hec est duplex yna p̄tinēs simpli
cē citationē ad certificandū de paritiōe.
Secūda ē ad videndum et declarari inci
disse eccl. et sic alia pars monitorij est sim
plex citatoria. mō q̄ in termino isti⁹ cita
tionis cōparuisse dī; videamus quid se
cit allegavit declinatoria et subreptiones
cōmissionis; et nō ē dubiū q̄ per hoc nō
cuitauit p̄tumatiā ita absolute cōpareō
et p̄testas dī nō cōpareō corā ipso tanq̄
corā iudice; debet enī loqui; vt singulari
ter docet Inno. in. c. cumana. de electio.
videlicet p̄ponere rationes et causas in
fias q̄ re non debeat p̄dēnari q̄uis sit iu
det. Sed si compareat et dicat. Cōpareō
corā vobis inquantū sitis index; et tales
excep̄tōes oppono; quib⁹ apparet nul
litas vel iniustitia p̄cepti; p̄ceptū resolvi
tur in simplicē citationē; et p̄sequēter nō
incidit in excōicationē. ¶ Ihas autē excep
tōes opponere poterit aut corā; papa
vī cl⁹ ad hoc delegato vel corā executore
qb⁹ oppositis sup̄scdebitur in executio
ne iuxta notata in. c. de cetero. et i. c. quo
ad cōsultationē. de re iudi. maxime si ex
eisdē iustis causis appellatio interpona
tur; q̄ sunt exprimēde in appellatiōe tan
q̄ si appellaretur ab interlocutoria; me
ra vt notāter voluit Abb. in. d. c. quo ad
cōsultationē. ad si. et sequūtur ibi moder
niores. Ista enī appellatio sic interposi
ta susp̄edit effectū p̄cepti iuxta notata in
l. i. ff. ad turpi. in. c. pastoralis. h. p̄terea.
de offi. de. et in. c. p̄terea. de appell. hoc in
terminis n̄is tenet Ancha. in. d. consi.
241. Idē tenet Egidius belemera decisi
one. 160. incip̄tē. si a tpe publicationis.
Dicēs q̄ si infra dies p̄tētos in monito
rio vel executorialib⁹ q̄ dantur ad aliqd
faciendū vel implendū ille p̄tra quē mo
nitorii vel executorialis diriguntur; ap
pellauerit ex causa pbabili; q̄ pbata de

beret legittima reputatiō; iuxta nota in
c. vt debit⁹. de appell. cū simi. talis appell
atio suspendit effectū monitorij vel exec
utorialiū; vt. d. c. p̄terea. de appell. et ibi
Inno. Pm Egidius ubi supra. qd̄ ē valde
signādū ad p̄positū nostrū. Isti autē dies
i monitorio vel executorialib⁹ assignati;
currunt a tēpore sc̄ietie et notificatiōis. l.
avus. ff. de calūnia. et l. cū ser. ff. d. edili.
edicto. Fm eū. Ego addo glo. nota. in. c.
x̄certationi. de appell. lib. 6. in verbo sc̄i
uerit. ubi habet q̄ nō dī quis scire actū
nisi sciat tenorē acti⁹ et p̄ cū le grauari. de
qua glo. idiversis p̄positis doctores fa
ciūt mētione. facit etiā glo. in. l. quemad
modū. C. de agrico. et cēsi. lib. 10. verbo.
et temptor. in pun. et ibi notat Ange. infe
rēs ex ea multa q̄ videri possunt. Quā
vis ergo lapsi sint dies assignati in moni
torio vel executorialib⁹ a tēpore date; ni
hilominus admittitur is p̄tra quē diri
gitur infra illos dies q̄ incipiūt currere;
non a tēpore date; s̄z a tpe sc̄ietie.
Hoc autē remedīū appellatiōe erit utile
p̄tra mādatū vī p̄ceptū papē; vel cuiusli
bet alterius iudicis vel superioris; etiā
si cause cognitio et citatio precederent; et
res discussa foret; immo et iudicata; vt vi
detur Egidius loqui.

A quo tēpo
re currūt di
es monitorij
deut. f. 11. v. 11.

Appellatio
ab executorialib⁹ qd̄ ope
ratur.

¶ Hec sunt que circa p̄dictas p̄sultatio
nem mihi visa fuere; salta semp decisio
ne sacrosancte matris ecclesie; ac cuiusli
bet melius rectius sentiēt; conectiōe.
exactum fuit hoc opus in Elallocti. 17.
die Julij redemptiōis nře. Anno. 1504.
Impressumq̄ nouiter Salmantice cu
multis additionibus et cum fabula. En
do dñi. 1517. Die vero. 22. Aprilis.

Lum p̄fuslegio.

